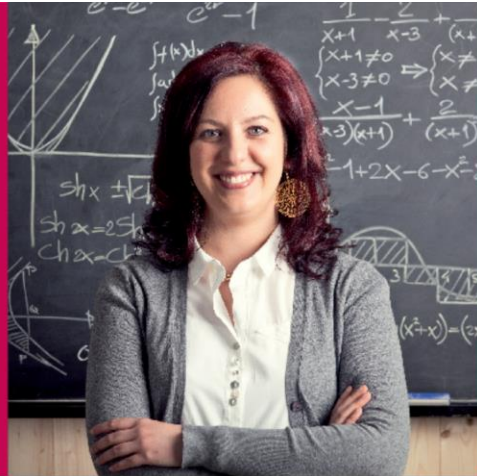

CAOP

Vertrouwd met
arbeidszaken

Bejegening

Psychosociale arbeidsbelasting

Harry Hartmann-CAOP

Stelling

- Werkstress vermindert als je mag zijn wie je bent.
- (Naomi Ellemers, hoogleraar sociale psychologie)

- Onderzoek TNO/CBS:
1 op de 7 medewerkers heeft last van burn-out klachten

DWZ:
regelmatig emotioneel uitgeput, leeg, moe of raakt uit balans
- Meest bij jonge werknemers tussen 30 en 34 jaar

Eén van de oorzaken van werkstress:

- Bejegening van werknemers.
- Welke vorm van bejegening: pesten en agressie.
Oftwel: psychosociale arbeidsbelasting (PSA)

2 SOORTEN AGRESSIE –werkgerelateerd

INTERN -
COLLEGA'S

EXTERN -
KLANTEN

VERBAAL GEWELD

Schelden, discrimineren, grove taal, zeer hinderlijk gedrag.

PSYCHISCH GEWELD

Dreigen, intimideren, lastigvallen, achtervolgen,

FYSIEK GEWELD

Duwen, slaan, schoppen, diefstal, beschadigen

WEL OF GEEN AGRESSIE?

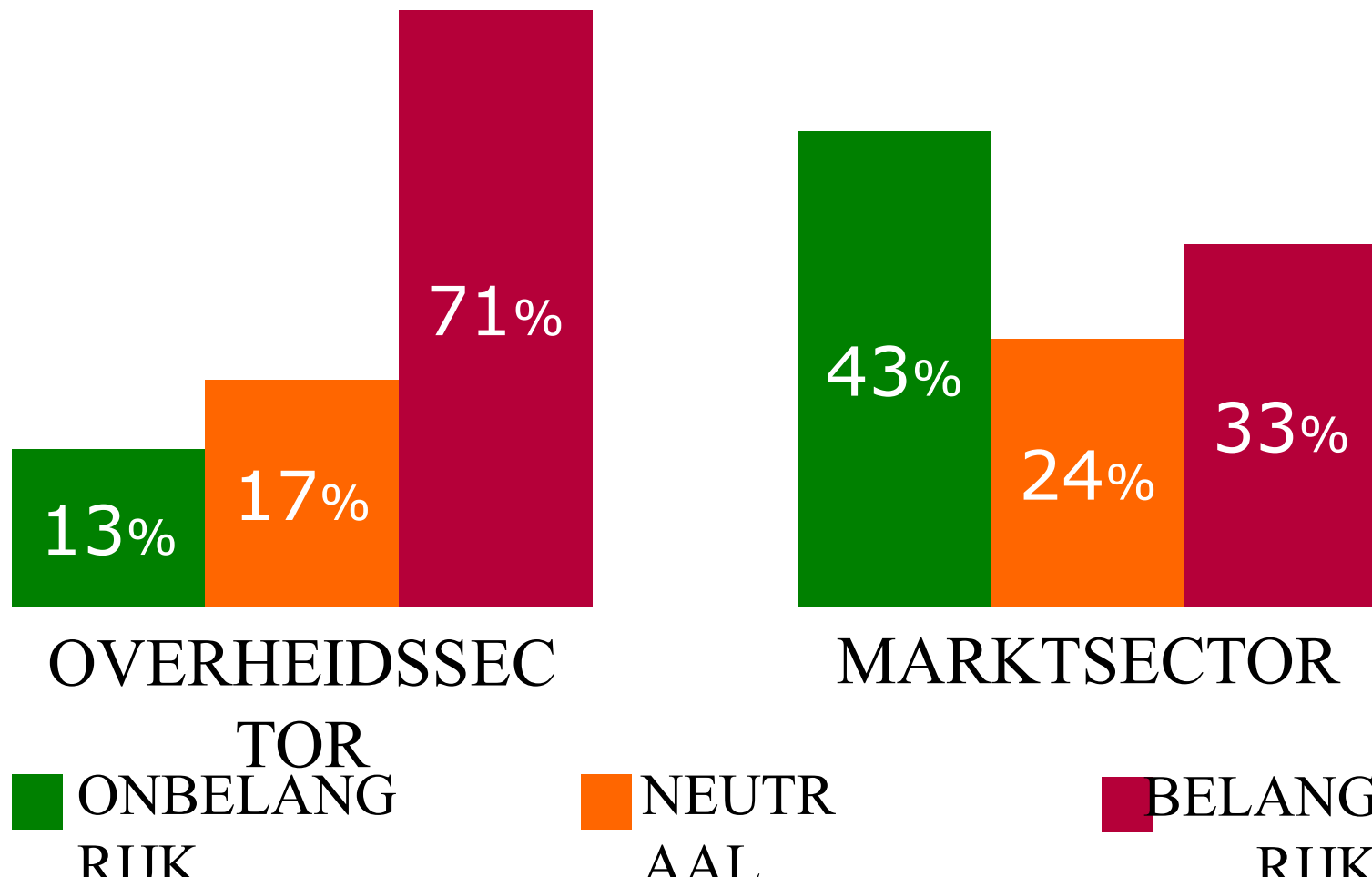
VISIE 1

Als er sprake is van psychische of fysieke schade

VISIE 2

Stel een norm. Registreer altijd als de norm wordt overschreden.
Doe aangifte als het binnen de definitie past

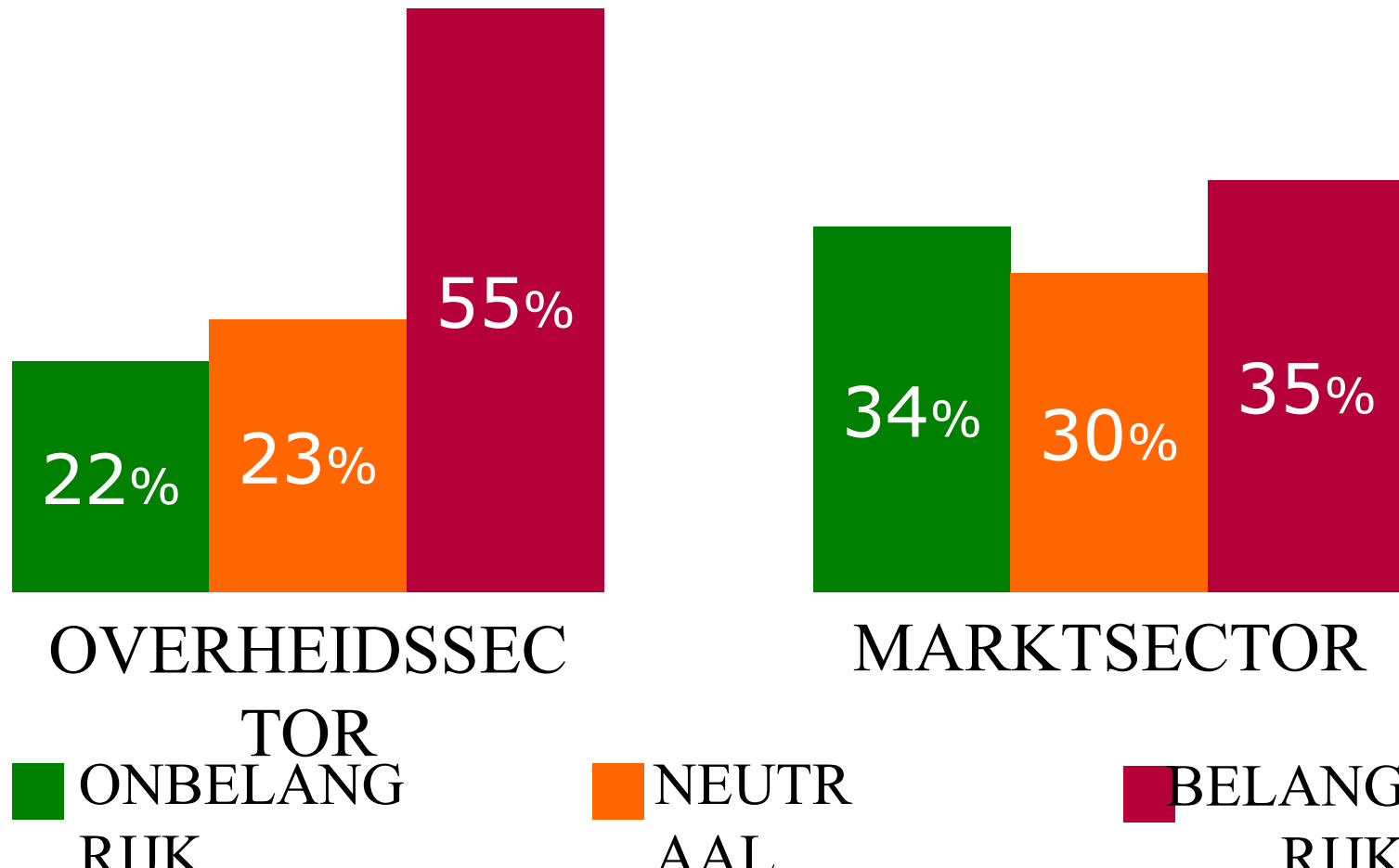
AGRESSIE DOOR EXTERNEN / KLANTEN
(in hoeverre speelt het een rol in de organisatie)

AGRESSIE INTERN

(in hoeverre speelt het een rol in de organisatie)

3. HOE VAAK KOMT HET VOOR

CAOP

MEEST GENOEMD DOOR
OR

INTIMIDATIE
EXTERN

OVER
HEID

69%

MARKT
SECTOR

27%

VERBALE AGRESSIE
EXTERN

68%

22%

PESTEN
EXTERN

43%

11%

INTIMIDATIE
INTERN

47%

36%

PESTEN
INTERN

41%

27%

STELLINGEN - 1

EENS

WE HEBBEN HELDERE PROCEDURES
VOOR
DE ONGANG MET AGRESSIE EN GEWELD

62%

BIJ MELDINGEN WORDT DOOR DE
LEIDING ADEQUAAT GEREAGEERD

47%

MIJN ORGANISATIE NEEMT VOLDOENDE
MAATREGELEN OM AGRESSIE TE
VOORKOMEN

52%

STELLINGEN - 2

EENS

AGRESSIE IS MAKKELIJK
BESPREEKBAAR

53%

WE HEBBEN VEILIGE WERKPLEKKEN

50%

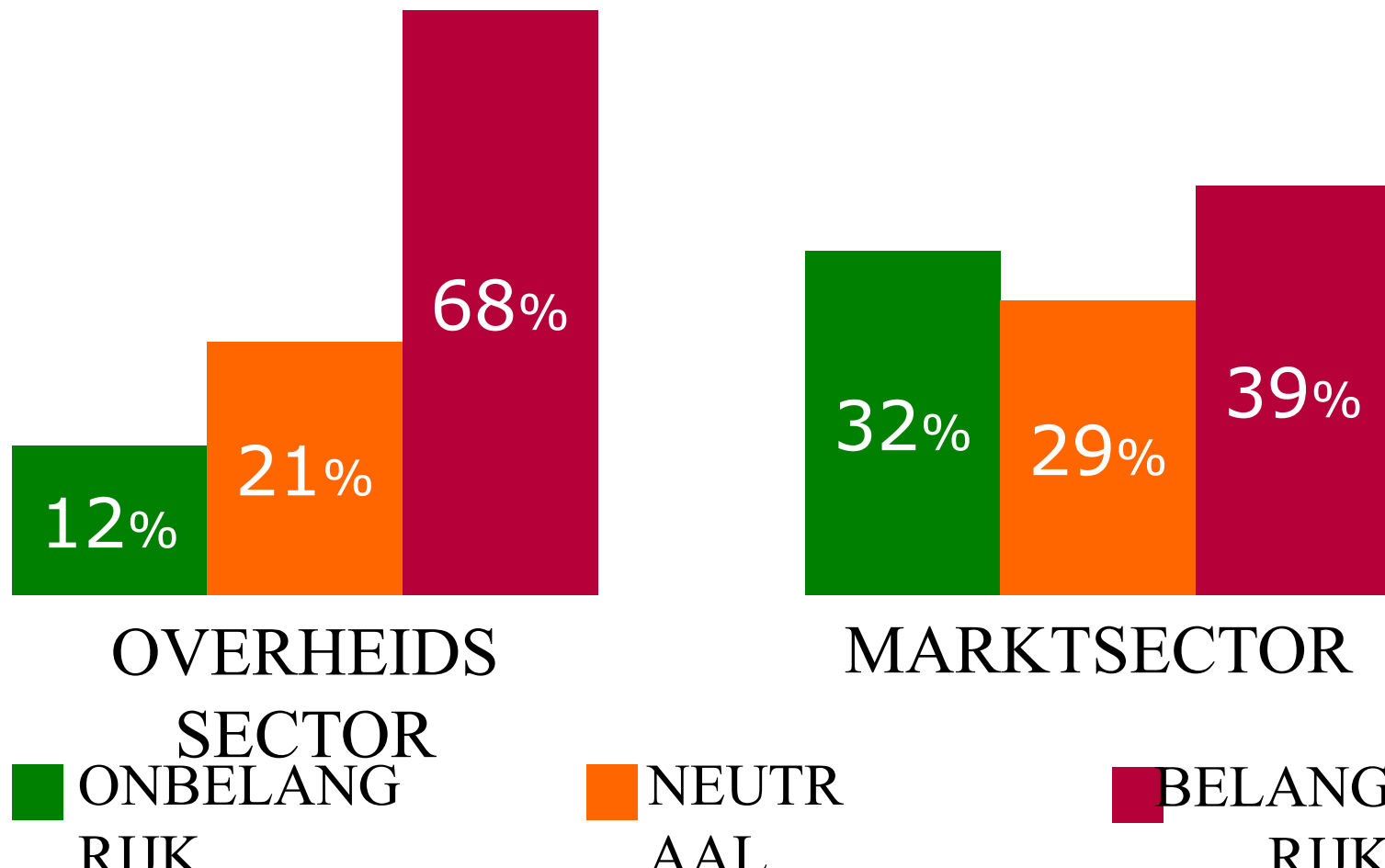
ONZE MEDEWERKERS ZIJN GOED
GETRAIND
VOOR DE OMGANG MET AGRESSIE

46%

WE HEBBEN ACTUEEL BELEID

71%

IS AGRESSIE EN GEWELD BELANGRIJK THEMA BINNEN DE OR?

Wat kan je doen als OR?

- Bekijk of er sprake is van PSA:
- Via MTO
- Via gesprekken met de bestuurder, achterban, bedrijfsarts, preventiemedewerker, vertrouwenspersoon

- Checken dat er duidelijk preventief beleid is op het gebied van PSA (is verplicht)

- Bekijk de RI&E of er op bepaalde afdelingen kans is op PSA en wat er aan gedaan wordt (plan van aanpak)

Handreiking psychosociale arbeidsbelasting

- Veel tips over omgaan met psychosociale arbeidsbelasting:
- http://www.dearbocatalogus.nl/sites/default/files/stvda/handreikingen/handreiking_psa.pdf
- Te downloaden (Stichting van de Arbeid)

Regeling vertrouwenspersonen

- Als OR heb je instemmingsrecht over een regeling vertrouwenspersonen:
  - -hoe veel vertrouwenspersonen
  - -hoeveel uur krijgen ze
- Vertrouwenspersoon kan ook belangrijke rol spelen als mensen niet verder komen nav slechte bejegening.

Teaminterventie

- Je kan als OR ook stimuleren dat er door de teamleiders in een team met slechte bejegening gewerkt wordt met preventief materiaal PSA
- Te vinden op www.duurzameinzetbaarheid.nl

Wat zouden jullie kunnen aanpakken?